

Що відбулося в 2013 році

Європа «попливла»

Під кінець травня Європу накрила велика вода. Першою негодою зустріла Чехія. Через різке підвищення рівня води в річці Влтаві у Празі тоді за кілька днів затопило 51 станцію метро. Через це у місті почалася масова евакуація населення. Німеччині повинь «влетіла» у 12 млрд євро. Крім того, від сти-

хії постраждали Австрія, Словаччина, Хорватія, Угорщина, Польща та Сербія.

Велика вода забрала в Європі більше 20 життів і наробила лиха на мільярди доларів. Європейські міста досі не можуть оговтатися від паводка, відбудовуючи вулиці, мости і комунікації.

«Шпигунський» скандал

Серед них — канцлер ФРН Ангела Меркель. Обамі довелося вибачитися за дії спецслужб.

Федеральний суд у Вірджинії заочно висунув Едварду Сноудену звинувачення, серед яких шпигунство та крадіжка держвласності. 23 червня екс-агент прилетів до Москви. Він понад місяць пробув у транзитній зоні аеропорту «Шереметьєво». Залишити її не міг через анульований паспорт громадянина США. Тоді Сноуден пішов ва-банк: попросив керівництво РФ надати йому політичний притулок. І вже 1 серпня Федеральна міграційна служба Росії надала йому тимчасовий притулок на рік.

Президент США Барак Обама через це скасував зустріч із президентом Росії Володимиром Путіним, що мала відбутися у Москві у серпні.

Втеча ректора

Ректора Національного університету Державної податкової служби Петра Мельника було затримано під час отримання хабара. Суд обрав йому запобіжний захід — домашній арешт, із-під якого одіозний екс-нардеп із фракції Партії регіонів успішно втік, знявши електронний браслет. Більше того, колишньому ректору вдалося виїхати з України. Зараз він перебуває у Сполучених Штатах Америки, де його донька має шикарний особняк. А правоохоронці, які упустили скандального ректора, дають свідчення у суді.

Повстала Врадіївка

Мешканці взяли штурмом райвідділок міліції у Врадіївці Миколаївської області. Вони протестували проти «ментівського»

свавілля: жителька села Ірина Крашкова заявила, що її згвалтували та побили правоохоронці.

Якби не суспільне збурення, конфлікт, очевидно, вдалося б «зам'яти». Але акції з вимогами справедливого правосуддя переросли у протести в різних містах України. В результаті на лаві підсудних опинилися не лише двоє правоохоронців, які причетні до злочину, й таксист, машину якого використовували в трагічну ніч, але й начальник райвідділу, який намагався приховати злочин. Суд завершився. Четверо обвинувачених отримали від 5 до 15 років за ґратами, як того і просило обвинувачення.

У Сирії застосували хімічну зброю

21 серпня у передмісті Дамаска застосували хімічну зброю. Кількість жертв — понад 1400 осіб. Проти населення Східної Гути застосовували зарин. Оприлюднені відеокадри загострили не тільки внутрішню обстановку, але й міжнародну. Світ розділився на прихильників початку військової інтервенції у Сирію і тих, хто виступав проти неї. До перших належали США, Франція, Великобританія, низка арабських країн, а до других — Росія, Китай, Іран. До регіону були стягнуті значні військові сили.

Сирійське питання стало основним на саміті G20 в Санкт-Петербурзі. Там же Росії і США вдалося домовитися щодо встановлення міжнародного контролю над хімічною зброєю в Сирії та подальшим її знищенням.

Машини подорожчали, готівку обмежили

З 1 вересня з імпортерів і виробників автомобілів в Україні почали стягувати утилізаційний збір, який передбачає, що в ціну нової машини закладається вартість її утилізації. Це значно збільшило вартість іномарок середнього класу.

Нацбанк задля зниження доларизації економіки, зростання ВВП і кредитних ресурсів із 1 вересня ввів обмеження, згідно з яким сума готівкою, яку українці можуть заплатити за покупку, не має перевищувати 150 тисяч гривень. А гранична сума для розрахунку між підприємствами — 10 тисяч гривень. Угоди на більші суми повинні здійснюватися вже через банки.

Московські угоди

17 грудня відбувся візит Віктора Януковича до Москви. Підписано додаткові контракти, які тимчасово дають Україні знижку на газ. Із 1 січня його купуватимуть за ціною 268,5 долара за тисячу кубів. А також Путін заявив, що купить українських євробондів на 15 мільярдів доларів. Гроші візьме з Фонду національного добробуту. Таким чином Україна, на думку багатьох експертів, вдалося уникнути дефолту. І в той же час вона надовго втратила можливість підписати Асоціацію про вступ у Євросоюз.

Україна увійшла в 2014-й без належного обговорення Державного бюджету. Депутатам важливі канікули, а не головний кошторис країни, за яким ми маємо жити наступного року.

В українців украли мрію

Весь 2013 рік Україна готувалася підписати Угоду про асоціацію і зону вільної торгівлі з Євросоюзом. Знакова подія мала відбутися у Вільнюсі 28–29 листопада. Президент Віктор Янукович неодноразово наголошував: угода буде укладена, для цього зроблять усе можливе та неможливе. Кабінет Міністрів у вересні погодив текст Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Цього ж місяця Президент уперше за багато років зустрівся з фракцією Партії регіонів, де сказав, що треба якомога швидше прийняти всі необхідні для підписання Угоди про асоціацію з ЄС закони. У Верховній Раді вперше за багато років провладні й опозиційні депутати почали спільно працювати над проєвропейськими законами.

Каменем спотикання стало питання Тимошенко. Попередньо українська влада публічно заявила, що надасть Юлії Володимирівні можливість лікуватися за кордоном. Але для цього треба прийняти закон. Віктор Янукович обіцяв його підписати. Верховна Рада не може дійти згоди, на яких умовах відпустити Юлію Тимошенко на лікування за кордоном. У зв'язку з цим мандат наглядової місії Європарламенту Кокса — Квасневського продовжено до середини листопада. Хоча її звіт мали заслухати 15 жовтня.

На початку листопада Віктор Янукович таємно відвідав Росію. Це була одна з найбільш засекречених зустрічей між двома президентами.

Після цих переговорів депутати-регіонали почали робити все можливе і неможливе задля неприйняття закону про лікування ув'язнених за кордоном, на чому особливо наполягали у Єврокомі-

сії. Кокс і Квасневський практично почали жити в Україні. Закінчення їхньої місії відкладалося до самого саміту в Вільнюсі. Юлія Тимошенко закликала європейців підписати з Україною Угоду про асоціацію, навіть якщо вона залишиться за ґратами.

21 листопада в Україні назвали «чорним четвергом». Кабмін прийняв рішення зробити паузу в євроінтеграції. Наступного дня, 22 грудня, на майдані України вийшли тисячі людей, переважно студентів, із закликом до Президента підписати Угоду про асоціацію у Вільнюсі. Віктор Янукович мовчав, і це вселяло надію, що угода все ж таки буде підписана. Проте напередодні саміту гарант сказав, що до Вільнюса поїде, та угоду не підпише. Так і сталося. Українське керівництво заявило, що для адаптації економіки країни до нових реалій потрібно 160 мільярдів євро.

Європейські лідери були шоковані, проте зазначили, що двері для України триматимуть відчиненими.

Майдан

30 листопада, після провалу в Вільнюсі асоціації, Україна прокинулася і побачила жахливі кадри: «Беркут» нещадно б'є студентів, які ночували на київському майдані Незалежності. Це обурило громадянську і заставило вийти на мітинги мільйони українців.

1 грудня почалася Всеукраїнська акція громадянської гідності. Українці виходили на Євромайдани у різних містах і вимагали покарати винних у кривавому побитті студентів. Серед вимог — відставка уряду. В Києві не обійшлося без провокацій. Білців внутрішніх військ, яких виставили охороняти будинок Адміністрації Президента, почали бити невідомі молодики. В результаті у наступ пішов спецпідрозділ «Беркут». Під його кийки потрапили сотні мирних мітингувальників. Постраждало 53 журналісти. Люди на Майдані оголосили безстрокову акцію. В країні почалася політична криза.

Її можна було вирішити у Вер-

ховній Раді. Проте 3 грудня депутати більшістю голосів не підтримали відставку уряду Миколи Азарова. Після цього влада ще двічі намагалася силою розігнати Євромайдан. У результаті все більше протестувальників виходило на вулиці міст України. Прокуратура почала відкривати кримінальні справи. У США і Європі владу попередили про те, що у разі застосування сили до мирних демонстрантів уведуть персональні санкції.

Верховна Рада приймає закон про амністію усіх учасників Євромайдану. Це не стосується силовиків і тих, хто дав наказ розігнати протест. Генпрокурор Віктор Пшонка назвав їхні прізвиська: заступник секретаря РНБО Володимир Сівкович, голова Київської міської державної адміністрації Олександр Попов, начальник столичної міліції Валерій Коряк і його заступник Петро Федчук. Їх підозрюють у перевищенні влади.